

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

18. april 2005

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Socialministeriets nærhedsnotat samt grundnotat vedrørende Kommissionens forslag om oprettelse af et europæisk ligestillingsinstitut, KOM(2005) 81 endelig.

Nærhedsnotat vedrørende forslag om etablering af ”European Institute for Gender Equality”

COM(2005)81 final
2005/0017 (COD)

Ligestillingsafdelingen

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 3311

Fax. 3391 3115

E-mail lige@lige.dk

Formålet:

I 2000 anmodede Det Europæiske Råd Kommissionen om at undersøge mulighederne for at etablere et europæisk institut for ligestilling. Resultaterne fra undersøgelsen forelå fra Kommissionen nogenlunde samtidig med resultaterne fra en lignende undersøgelse udarbejdet for Parlamentet i 2004.

KAP/ J.nr. C.7.2.4.

På baggrund af anbefalingerne fra et uformelt ligestillingsministermøde i maj 2004 støttede Rådet for beskæftigelses- og socialministre i juni 2004 principperne for etableringen af instituttet, som de fremgik ifølge undersøgelse.

På baggrund af Rådets anbefalinger har Kommissionen fremlagt forslag til etablering af et europæisk institut for ligestilling. Forslaget baseres på artikel 13(2) og 141(3) i traktaten og skal træde i kraft fra 2007.

Instituttet skal assistere medlemslandenes institutioner, herunder især Kommissionen, og myndighederne i medlemslandene i bekæmpelsen af kønsdiskrimination, fremme af ligestilling samt fremme af opmærksomheden om ligestilling blandt EU borgere.

I den forbindelse vil instituttet konkret skulle indsamle, formidle og analysere viden, udvikle metoder om mainstreaming, udarbejde undersøgelser, publicere rapporter, organisere møder, konferencer, seminarer mv. samt facilitere en videns- og dokumentationsbasis for offentligheden i EU.

Instituttet skal være uafhængigt. Det skal i videst mulige omfang samarbejde med både regerings- og NGO-organisationer i medlemslandene og EU-institutionerne.

Instituttet foreslås organiseret med en bestyrelse, en direktør og et rådgivende forum. Instituttet skal udarbejde både langsigtede som årlige handlingsplaner samt evalueres efter tre års virke.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet:

Kommissionen angiver i bemærkningerne til forslaget, at instituttets primære aktiviteter vil være at indsamle og formidle viden om fællesskabets aktiviteter, herunder udvikle komparative metodologier og indsamle sammenlignelige informationer og data om EU's ligestillingsarbejde. Dette kan ikke gøres på medlemsstatsniveau.

Etableringen af et institut vil ydermere give Kommissionen rum til at koncentrere sig om sine kerneområder, herunder udvikling af fællesskabets ligestillingspolitik samt monitorering af acquis'et.

Kommissionen angiver endvidere, at det efter en konkret vurdering af et kommende instituts opgaver anbefales, at der oprettes et selvstændigt institut for ligestilling i stedet for at udvide eksisterende institutters ressort. Dette svarer til opgavefordelingen i blandt andet FN, hvor der både er en Menneskerettighedskommission og en Kvindekommission.

Kommissionen påpeger afslutningsvis, at instituttets aktiviteter ikke overlapper de aktiviteter, der forventes placeret under ligestillingsdelen i det kommende PROGRESS program.

Regeringer er enig i Kommissionens vurdering.

Grundnotat vedrørende forslag om etablering af ”European Institute for Gender Equality”

COM(2005)81 final
2005/0017 (COD)

Resumé:

Kommissionen har fremlagt forslag til oprettelse af et europæisk institut for ligestilling. Institutet vil skulle assistere medlemslandene og Kommissionen i bekæmpelsen af kønsdiskrimination samt fremme af ligestillingsdebatten blandt EU's borgere. Det vil blandt ske ved at instituttet bidrager til en øget vidensdeling mellem landene samt en forbedret metod udvikling i forbindelse med ligestillingsarbejdet.

Baggrund:

I 2000 anmodede Det Europæiske Råd Kommissionen om at undersøge mulighederne for at etablere et europæisk institut for ligestilling.

Resultaterne fra undersøgelsen forelå fra Kommissionen næsten samtidig med resultaterne fra en undersøgelse udarbejdet for Parlamentet i 2004.

På baggrund af anbefalingerne fra et uformelt ligestillingsministermøde i maj 2004 støttede Rådet for beskæftigelses- og socialministre i juni 2004 principperne for etableringen af instituttet, som de fremgik ifølge undersøgelse.

På baggrund af Rådets anbefalinger har Kommissionen fremlagt forslag til etablering af et europæisk institut for ligestilling.

Indhold:

Forslaget baseres på artikel 13(2) og 141(3) i traktaten og skal træde i kraft fra 2007.

Institutet skal assistere medlemslandenes institutioner, herunder især Kommissionen, og myndighederne i medlemslandene i bekæmpelsen af kønsdiskrimination, fremme af ligestilling samt fremme af opmærksomheden om ligestilling blandt EU borgere.

I den forbindelse vil instituttet konkret skulle; indsamle, formidle og analysere viden, udvikle metoder om mainstreaming, udarbejde undersøgelser, publicere rapporter, organisere møder, konferencer, seminarer mv. samt facilitere en videns- og dokumentationbasis for offentligheden i EU.

Institutet skal være uafhængigt. Det skal i videst mulige omfang samarbejde med både regerings- og NGO-organisationer i medlemslandene og EU-institutionerne.

Institutet foreslås organiseret med en bestyrelse, en direktør og et rådgivende forum:

Bestyrelsen vil skulle bestå af 6 repræsentanter udpeget af Rådet, 6 repræsentanter udpeget af Kommissionen samt 3 repræsentanter uden stemmeret udpeget af Kommissionen, herunder 1 NGO, 1 repræsentant for arbejdsgiverne og 1 fra lønmodtagerne – alle på EU niveau.

Direktøren ansættes af bestyrelsen efter indstilling af Kommissionen og efter en eventuel præsentation i Europa-Parlamentet.

Det rådgivende forum vil skulle bestå af en repræsentant fra hvert af medlemslandene samt tre medlemmer udpeget af Kommissionen uden stemmeret.

Instituttet skal udarbejde både langsigtede som årlige handlingsplaner samt evalueres efter tre års virke.

Danske regler:

Det skønnes ikke, at etableringen af instituttet vil få betydning for dansk ligestillingslovgivning.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet:

Kommissionen angiver i bemærkningerne vedrørende instituttets opgaver, som beskrevet ovenfor, at opgaverne ikke kan varetages af de enkelte medlemsstater og at oprettelsen af instituttet er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering.

Tidligere forelæggelser:

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for beskæftigelses- og socialministrenes møde i juni 2004.

Høring:

Sagen har været i høring blandt kvindeorganisationerne og specialudvalget.

Alle respondenter har været meget positivt indstillet overfor etableringen af et institut.

Kvindrådet påpeger, at European Women's Lobby bør sidde med i instituttets bestyrelse.

KVINFO og DSI påpeger, at de ønsker at deltage som samarbejdspartner med instituttet.

KL påpeger, at der i bestyrelsen bør udpeges ikke 3 men 4 observatører/uden stemmeret, således at der er plads til alle de anerkendte arbejdsmarkedsparter på Europæisk plan (CEEP, UNICE og ETUC) samt en NGO organisation.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser:

Det skønnes ikke, at instituttet får lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Ifølge forslaget vil der skulle oprettes en ny budgetlinje, hvorefter der skal afsættes i alt 50,225 millioner Euro fra 2007-2013, men Kommissionen angiver, at forslaget ikke vil få budgetmæssige konsekvenser for medlemslandene (re. afsnit 4.1.3).

Det foreslåede budgetoverslag skal tages indikativt, idet den endelige budgetlinje alene vil kunne godkendes, når de overordnede finansielle retningslinjer er vedtaget.

Samfundsøkonomiske konsekvenser:

Forslaget vil ikke have samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Regeringens foreløbige generelle holdning:

Regeringen var positivt indstillet overfor oprettelsen af et europæisk institut for ligestilling på rådsmødet i juni 2004 og er fortsat positivt indstillet overfor Kommissionens forslag.

Generelle forventninger til andre landes holdning:

Det forventes, at samtlige lande vil støtte oprettelsen af instituttet.